

Studiu EY: Peste jumătate din companiile românești spun că nu cunosc beneficiile care ar putea fi accesate în relația cu autoritățile fiscale

Companiile românești nu se arata prea dornice sa acceseze beneficiile fiscale acordate prin lege, reiese din rezultatele unui sondaj EY derulat de la sfârșitul anului 2023, cel mai des invocat motiv fiind complexitatea legislativa și teama de a nu greși în aplicarea acestora. Având în vedere noile modificari fiscale cu aplicabilitate din 2024, precum și un context economic complex, în acest an ar fi binevenita o schimbare în abordarea beneficiilor oferite de Codul Fiscal.

Reglementarile din legislația românească privind aplicarea beneficiilor fiscale sunt considerate de multe companii ca fiind neclare, iar cerințele de documentație destul de stufoase (34% dintre cei care au aplicat beneficiile fiscale potrivite companiei). Pe de alta parte, persista o anumita îngrijorare cu privire la inspecțiile fiscale și rezultatele acestora în privința adoptării de către contribuabili a diverselor facilități fiscale. Astfel, tendința majorității companiilor este mai degrabă de a nu aplica beneficiile oferite de Codul Fiscal: 62% dintre participanții la studiu au declarat că nu sunt hotărâți să acceseze beneficiile fiscale disponibile prin legislație.

Beneficiile fiscale recunoscute prin legislație sunt un aspect important în deciziile de optimizare fiscală și de gestionare a fluxului de numerar în cadrul companiilor, pe lângă alte instrumente. Rezultatele studiului EY în legatură cu aplicarea beneficiilor fiscale releva câteva aspecte importante, unele chiar surprinzătoare, cu privire la accesarea facilităților disponibile, aplicabile în funcție de profilul companiei și domeniul de activitate.

Contextul este unul în care, pe de o parte, costurile fiscale sunt apreciate de peste 96% dintre respondenți ca fiind medii și mari, iar pe de alta parte, recente modificari fiscale au fost adoptate aproape exclusiv în sensul creșterii unor taxe și impozite în România, atât directe cât și indirecte. Prin urmare, este de așteptat ca managementul companiilor să treacă la măsuri de optimizare fiscală, și aici ar putea fi luată în calcul analiza mai detaliată a beneficiilor fiscale.

La întrebarea privind asigurarea și alocarea surselor de finanțare pentru a acoperi obligațiile datorate, cele mai multe companii (42%) au răspuns că trebuie să prioritizeze obligațiile fiscale comparativ cu alte inițiativă. Un procent aproape egal (41%) a indicat faptul că le este ușor să asigure finanțarea datoriei la bugetul de stat și există lichidități pentru acoperirea acestora. În același timp, mai puțin de o cincime (17%) dintre companiile interviuate au spus că le este dificil și este chiar o mare provocare să asigure acoperirea datoriei către fisc.

Prima surpriza a sondajului EY este aceea că mai mult de jumătate (51%) dintre companiile participante la sondaj declară că nu cunosc existența unor beneficii care ar putea fi accesate în relația cu autoritățile fiscale.

Cât privește accesarea concreta a unuia sau a mai multor beneficii din lista pe care o au la dispoziție prin Codul Fiscal, respondenții au bifat variantele astfel: 41%- beneficii salariale cu tratament fiscal preferențial; scutirea în anumite condiții de la plata taxelor salariale pentru beneficii precum servicii turistice, asigurare voluntara de sanatate, hrana, chirie, acordate angajaților –; 25% - reducerea de impozit pe profit pentru menținerea și creșterea capitalurilor proprii –; 22%- plata TVA la import prin taxare inversa ; 22% -niciun beneficiu fiscal accesat până în acest moment .

Fiind o întrebare cu raspunsuri multiple, celelalte variante de raspuns au fost: 21% - ajustarea TVA pentru creanțe neîncasate și recuperarea TVA aferenta creanțelor neîncasate, cu beneficii asupra EBITDA și cash-flow; 21% - scutirea de impozit a profitului reinvestit; 18% - facilități fiscale pentru angajați: scutirea de la plata impozitului pe venit pentru angajații care desfășoara activități de Software Development și cercetare-dezvoltare, scutirea de la plata unor taxe salariale în domeniul construcțiilor, agriculturii și alimentare; 16% - grupul de TVA – compensarea sumelor de TVA de plata și de recuperat pentru companiile din grup, cu beneficii de cash-flow; 11% - amortizare accelerata pentru anumite echipamente; 8%- consolidarea fiscala în domeniul impozitului pe profit .

Cu procente mai mici au fost menționate facilitățile fiscale pentru planuri de acțiuni Stock Option Plan (SOP) – scutirea de la plata impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale pentru veniturile derivate dintr-un plan SOP, accelerarea recuperării sumelor din bugetul Fondului Național Unic de Asigurari Sociale de Sanatate (FNUASS) și obținerea unor sume suplimentare de la buget – de exemplu, din actualizarea cu rata inflației a principalului pentru întârzierea în rambursarea TVA/ restituirea altor taxe de la bugetul de stat, deducerea suplimentara privind cheltuielile de cercetare-dezvoltare, ajustarea TVA aferenta taxei claw-back (cu beneficii asupra EBITDA și cash-flow).

A doua surpriza a sondajului au constituit-o raspunsurile la întrebarea privind intenția de a aplica pentru unul dintre beneficiile fiscale menționate în cadrul sondajului si eventualele dificultăți întâmpinate. Aproape jumătate dintre respondenți (42%) au spus ca nu au aplicat. Cei care au decis sa aplice pentru facilitățile fiscale au indicat ca dificultăți prevederile legislative neclare (34%) sau neîncadrarea în condițiile cerute de lege pentru aplicare (23%).

Cât privește așteptările legate de accesarea unui beneficiu, în plan fiscal și în activitatea companiei, mențiunile au fost: scaderea impactului de cash-flow al taxelor și impozitelor datorate – 66%; motivarea/retenția angajaților în companie si competitivitatea pe piața ca angajator – 65%; îmbunătățirea indicatorilor financiari – 41%; obținerea dobânzilor pentru sumele primite cu întârziere de la buget – 34%.

A treia surpriza a sondajului EY a reiesit din raspunsurile la întrebarea privind intenția de a aplica în viitor pentru unul dintre beneficiile fiscale menționate. Peste 63% dintre companii au spus ca NU sunt hotarâte, pentru moment, iar 21% ca nu au aceasta intenție. Mai puțin de o cincime (16%) spun ca sunt interesate și vor lua în considerare analiza facilităților legate de scutirea de impozit pentru profitul reinvestit, beneficiile extrasalariale și altele.

„Analizând rezultatele studiului desfășurat de EY, în primul rând putem observa ca - în mod surprinzator - în momentul de față, contribuabilii nu cunosc înca suficient de bine detaliile legate de existența beneficiilor fiscale în România. Aceasta este o zona de legislație care exista deja în țara noastra de mulți ani și, mai mult decât atât, este relativ bine armonizata cu cadrul internațional care ofera nu doar obligații fiscale, ci și facilități contribuabililor”, este de parere **Andra Casu**, *Partener, lider al departamentului Taxe directe, lider Asistența fiscala pentru servicii financiare - EY CESA*.

Cel mai probabil, din cauza înclinației spre sarcini mai degraba rutiniere, companiile prefera sa se concentreze pe aspecte bine cunoscute și testate, mai degraba decât spre a încerca variante noi (și favorabile) pentru situația lor fiscala.

„Desigur, ieșirea dintr-o zona de confort este întotdeauna primul pas spre succes, de aceea conștientizarea de către contribuabili a acestor variante de optimizare fiscală este extrem de importantă. Să nu uităm faptul că perioada de prescripție fiscală în România este de 5 ani, așadar companiile trebuie să privească facilitățile fiscale nu doar ca pe o viitoare opțiune, ci și ca fiind o alternativă de remediere a perioadei trecute, în care facilitățile fiscale ar fi fost aplicabile din perspectiva profilului de activitate. Recomandăm companiilor să aibă în vedere această zonă de facilități fiscale și să efectueze analize de fezabilitate pentru determinarea beneficiilor care pot fi generate prin aplicarea lor”, a concluzionat Andra Casu.